

Tres poemes de Remi Raji traduïts per Annie Bats

Remi Raji és el nom de ploma d'Aderemi Raji-Oyelade, estudiós, poeta i activista cultural nigerià. És un dels escriptors més importants de la nova generació de la literatura africana. El seu primer recull —*A Harvest of Laughters* (1997; reed. 2003)— va rebre reconeixement nacional i internacional. També ha publicat *Webs of Remembrance* (2001), *Shuttlesongs America: A Poetic Guided Tour* (2003), i *Lovesong for my wasteland* (2005). Ha fet nombroses lectures dels seus poemes a Àfrica, Europa i Estats Units. A Catalunya va visitar-nos el 2004 amb motiu del Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona, el novembre de 2005 va participar als actes del Comitè d'Escriptors Empresonats del PEN català amb motiu del desè aniversari de l'execució de l'escriptor i activista nigerià Ken Saro-Wiwa, i recentment ha pres part al III Festival Internacional de Poesia de Lleida. L'any 2005 va ser escriptor convidat de la ciutat d'Estocolm. Ha estat traduït al francès, alemany, català, suec, ucraïnès i letó. És professor de literatura i d'estudis culturals a la Universitat d'Ibadan (Nigèria).

Adam song

You are the song
the swansong of my laughters
You are the river
the riverbed of my dreams
You are the wine
the winepress of my filament taste
You are the burden
the burden vessel in whom I pour
the emotions of a lifetime ...
You are the earth, worm and the tape
You're the tapeworm beneath my bones.

From *A Harvest of Laughters* (1997; 2003)

Cant d'Adam

Ets el cant
el cant del cigne dels meus riures
Ets el riu
el llit del riu dels meus somnis
Ets el vi
la premsa del vi del meu tast de filament
Ets la càrrega
el vaixell de càrrega en qui vesso
les emocions d'una vida sencera...
Ets la terra, cuc i cinta
Ets el cuc cinta sota els meus ossos.

De *A Harvest of Laughters* (1997; 2003) [Una collita de riures]

Bound to remember

no water runs where the Niger flows
no fish swims where the Benue berths

my spirit is grieved, my grief is long like the rivers
i will not forgive i will not forget
i will be like God vengeance of truth
i will be thunder in the kidneys of liars

i will remember the tadpole head
of our terrible tales i will remember
the necklace of the albatross
hanging in the hearts of butchers

i will remember the bomb-game goon
i will remember his landmines of lies
i will remember the oasis of blood

no water runs where the Niger flows
no fish swims where the Benue berths

my spirit is grieved, my grief is long like the rivers

how will i forget the pain
when i remember the knife and see the scar?

no water runs where the Niger flows
no fish swims where the Benue berths
my spirit is...
grieved.
i see rodents still
i see reptiles in new skins
i see bats flying above the flood
and i smell the odour in the air
which betrays the anus of the tribe
dressed but naked like prostitutes...

oh, i am grieved beyond forgetting.

From *Webs of Remembrance* (2001)

Obligat a recordar

cap aigua no corre on flueix el Níger
cap peix no neda on banya el Benue

em dol l'ànima, el meu dol és llarg com els rius
no vull perdonar ni vull oblidar
seré com Déu revenja de la veritat
seré tro als ronyons dels farsants

recordaré la cara del capgròs
dels nostres contes ferotges recordaré
el collar de l'albatros
penjat als cors dels carnissers

recordaré el joc de bomba del botxí
recordaré les seves mines de mentides
recordaré els oasis de sang

cap aigua no corre on flueix el Níger
cap peix no neda on banya el Benue

em dol l'ànima, el meu dol és llarg com els rius

com oblidar el dolor
si recordo el punyal i veig la marca?

cap aigua no corre on flueix el Níger
cap peix no neda on banya el Benue
em dol...

l'ànima.

veig rosegadors encara
veig rèptils amb pells noves
veig ratpenats per sobre les riuades
i sento la pudor dins l'aire
que delata l'anus de la tribu
vestida però nua com les prostitutes...

oh, em dol per sobre de l'oblit.

De *Webs of Remembrance* (2001) [Xarxes de memòria]

A song is not enough

oh reaper of my evening song,
 how solitary dreams believe you to be mine!
 You are mine, mine, I go shouting it to the afternoon's
 wind, and the wind hauls on my widowed voice

From Pablo Neruda's "In My Sky at Twilight" itself a paraphrase of the 30th poem in
 Rabindranath Tagore's *The Gardener*.

I
 in spite of poetry, a song is not enough for you

i wanted a song to trap the tenderness of that night
 to remind you of the candle of dreams

i wanted a canvas of words, to paint
 the first faint spell of your lion presence

when i recall the loud whispers, the quiet laughters...
 then, and now the dance of nerves, oh the magnetic glow

the soft understanding of unspoken words...
 how i lack the brush to describe the substance of your skin & soul.

II
 may i launch a planet of melodies, compose myths
 touch the skylight, imagine you dance on my palm
 will you remember the pollen promises of light
 in spite of the void and the distance sure to come?

III
 And like you, i shall be tranquil
 for in this shy silence, i touch the currents of your breath
 root, tributary, bank and a delta of dreams
 you are river, i am river
 and nerves like fire
 but how eternal shall we burn
 each to each...
 knowing, burning heaving souls in search of names?

And in spite of metaphors, in spite of this poetry and that fire
 a song can't be enough for you...for you are the song.

Una cançó no és prou

oh segadora de mi canción de atardecer,
¡cómo te sienten mía mis sueños solitarios!
Eres mía, eres mía, voy gritando en la brisa
de la tarde, y el viento arrastra mi voz viuda.

De "En mi cielo al crepúsculo" de Pablo Neruda, paràfrasi del poema 30
del *Jardiner* de Rabindranàth Tagore

I
malgrat la poesia, una cançó no és prou per a tu

volia una cançó per atrapar la tendresa d'aquella nit
per recordar-te l'espelma dels somnis

volia una tela de paraules, per pintar
el primer suau encanteri de la teva presència de lleó

quan evoco els murmuris sonors, els riures muts...
llavors, i ara la dansa dels nervis, oh la lluíssor magnètica

la dolça comprensió de paraules no dites...
com em manca el pinzell per descriure la substància de la teva pell i ànima.

II
si puc llançar un planeta de melodies, compondre mites
tocar la llum del cel, imaginar la teva dansa a la meva palma,
recordaràs les promeses de pol·len de la llum
malgrat el buit i la distància que de segur vindran?

III
I com tu, estaré tranquil
perquè en aquest silenci tímid, toco els corrents del teu alè
arrel, afluent, riba i un delta de somnis
ets riu, i sóc riu
i nervis com el foc
però amb quina eternitat cremarem
l'un amb l'altre...
ànimes plenes que saben i cremen cercant noms?

I malgrat les metàfores, malgrat aquesta poesia i aquell foc
una cançó no pot ser prou per a tu... perquè ets la cançó.